

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
tértértek szerint egy négyzög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Egy katona levele.

Kaptuk ezt a levelet:

— július 22.

Tisztelt szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy b. lapjában helyet kérjek néhány igénytelen észrevétel megtételére.

Nem vagyok politikus, még dilettáns politizáló sem, annál kevésbé tartozom az országgyűlés egyik, vagy másik pártjához, mert hiszen én katona vagyok és így politizálnom nem szabad. Ha mégis megtöröm ezt a tilalmat és a névtelenség árca alatt kísérletet teszek arra, hogy egy pár megjegyzést tegyek az országgyűlés végtelenségig fajult katonai vitájára, hát ezt csak azért teszem, mert nagyon, de nagyon nehezen esik az én katonai mundér alatt dobogó magyar szívemnek, hogy ezt a nagy kérdést, amely ma-holnap megszűnik politikai kérdésnek lenni és kizárólag katonai szak-kérdéssé fog átváltozni, mind ez ideig még katonák nélkül, azaz katonai szakvélemény meghallgatása nélkül kezelik, amugy civil módon, a mi nálunk, őszintén szólva annyit jelent, hogy „felületesen.“

Igenis, tisztelt szerkesztő Uram, ugy veszem észre, hogy közeledik az az idő, amikor már nem a felett fog az országgyűlés vitázni, vajjon megadassék-e a magyar hadseregnek a magyar

vezény-szó, hanem az lesz a megoldandó feladat, hogy Magyarország ezen kétségtelen jogának mily módon kell a gyakorlatban is érvényt szerezni; *hogyan kell azt beilleszteni a hadseregnek egységes szervezetébe?*

Mert, ha kíváncsi a tisztelt szerkesztő ur az én meggyőződésemetre, hát azon kezdem szerény fejtegetésemet, hogy először is *van egy magyar hadsereg*, mint az összes hadsereg kiegészítő része. Van, mert a magyar had-erőt, mint ilyen bocsátotta a törvény (1867. XII. t. c. 11. és 12. §§.) Ófelségének, a magyar királynak, egységes vezérlete és vezénylete alá; megengedvén azt is, hogy ennek a haderőnek a belső szervezését is Ófelsége a király, alkotmányos, fejedelmi jogainál fogva intézhesse.

Másodsor: míg ez a törvény fennáll, a magyar hadsereg és az osztrák hadsereg (mint egymásnak kölcsönösen kiegészítő részei) ugy a törvénytől, mint a törvényen nyugvó fejedelmi intézkedésnél fogva egy egységes organizmusnak összefüggő részei.

Harmadsor: a nyelv kérdését az 1867. XII. t. c. nem érinti. (Valjuk be, hogy ez annak a törvénynek egy igen lényeges hiánya, amelyben ha nem szükülködik, sok keserű félreértés elkerülhető lett volna.) A januártól folyó parlamenti küzdelemből azonban egyre erősebben és tisztultabban emel-

kedett ki az az igazság, hogy a magyar nemzetnek kétségtelen joga van az ő nyelvének használatához a magyar hadseregben is. Ez az igazság az utolsó napokban sűrűn volt hallható a többség soraiból is. Nemesak közbeszólások révén, hanem nyílt felszólalások során is, mint például a *Dániel Ernő beszédében*. (Hát még az *Apponyiban!* Szerk.) És nemesak magát a puszta jogot hangoztatták a kormány háta mögül felszólalt szónokok is, hanem megállapítható az is, hogy a magyar nyelv jogainak visszaállítására az idők is elérkezettnek tartják már a kormány-pártból is igen sokan. Helyes alkalom gyanánt a véderő törvény revisióját jelölve meg erre.

Helyesen, vagy helytelenül tehát, de — mint előbb mondtam — nekem az az impressióm, hogy a magyar nyelv diadala a magyar hadseregben, már nem késhet soká. (Ámbár el nem hallgatom itt, hogy a fegyverek, a melyekkel azért az ellenzék küzdött, nem csak veszélyesek, hanem sokszor igazságtalanul ki-méletlenek és, durvák is voltak és olykor egyenesen a legfőbb hadúr ellen voltak irányozva, ami egy cseppet sem alkalmas arra, hogy ennek a diadalnak a talaját előkészítse. Mert ne tessék elfelejteni, hogy ha van is joga a magyar nyelvnek a magyar hadseregben, annak gyakorlati érvényesítése még is egy

oly hosszú, századosnál régiebb gyakorlatot fog megváltoztatni, hogy ez a változás csak a feltétlen bizalomra, mint természetes politikai talapzatra építhető fel. És bizony-bizony a képviselőház tisztelt harcosai nem hogy új köveket hordtak volna ehhez a talapzathoz, hanem fessegették, bontogatták a régi talpköveket is.

Ha késedelmet szenvedne tehát továbbra is a magyar nyelv ügye, ugy oka lesz annak ez a körülmény is.

De mindegy, tegyük fel, hogy egy szép napon, holnap, vagy holnapután előáll a kormány és azt mondja: „békét akarok, tessék körvonalozni az ugynevezett nemzeti követelményeket, hajlandó vagyok azokat teljesíteni.“

Nos, mit fog kívánni a t. harci párt? A számtalan határozati javaslat közül melyik lesz az, amelynek elfogadását követelni fogja?

Magyar vezényszó, magyar zászló! De hát hogy? Miként?

Ugy vettem észre, hogy a t. urak a magyar vezényszót a magyar ezredekben követelik? Hát tovább? Hiszen az ezredék még nem merítik ki a haderő szervezetét. Az ezredékből alakulnak a dandárok, a dandárokból a hadosztályok, ezekből pedig a hadtestek.

Hát ezeknek a felsőbb parancsnokságoknak mi legyen a szolgálati nyelve? Előre hallom a

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Siratás.

Amért széttéptem szép reményeid,
Ne sirj anyám; ugy fájnak könnyeid,
Légy jó hozzám, engesztelő, szelid.

Porba taposott álmokat sirat,
Egy szívtelen, egy kacér lány miatt,
Ugy rászorult jószágodra fiad.

Erettem ráncos kezéd nyújtsd idebb,
Hadd csókolom, míg csak szívem kiég,
Igy ha lehetne meggyógyulni még.

Meggyógyulni! Sápadt arcom megint
Pirosra válna, és ki rám tekint,
Ráismerne a vig fiura mind.

Remény, te halva született gyerek,
Az elmúlás órája közeleg,
Szegény anyám, de mi lesz teveled?
(Tócsva.) Farkas Alajos.

Álom.

(Dialogus.)

Irtá: Wiczvány Jenő.

Személyek:

Józi, a férj,
Virginia, a felesége.

(Férfi dolgozó-szoba, jobb oldalt egy kényelmes karosszék, Józi a szoba közepén áll, az ajtón áthallatszik Virginia hangja.)

Virginia:

(a szin mögött) ... én jobban

tudom s te mégis jobban akarsz mindent tudni, csak veszekedni jársz haza s hogy kiállhatatlan karosszékben aludj.

Józi:

De ...

Virginia:

Mit „de“ még neked áll feljebb; este későn jársz haza, a hivatalodból elkésel s ahelyett, hogy délután kedves kis feleségedet mulattatnád: — alszol.

Józi:

Kedves kis ...

Virginia:

Most „kedves“ ugy-e ...? No, te egyszerűen kiállhatatlan vagy. (ajtó becsapódik.)

Józi:

Hála az Istennek; ez alatt a litánia alatt legalább öt kilót fogytam; de hol van a pipám, csak azt nem sikkasztotta még el a kedves kis feleségem. (a pipát keresi, megtalálja, rágyújt, fölveszi hálókabátját s a nagy karosszékbe ül, kis gondolkodás után, miközben nagy karikákban fujja a füstöt) De milyen bolondot tettem is én, mikor elvettem Virginiát és ülni hagytam az édes, szelid, bájos Vil-mát; de még nincs elkésve, Ó még mindig vár reám s én, oh én ... (nesz hallatszik, megrémül) csak nem a feleségem?! (ismét csönd, visszadől karosszékébe) Mily jó, hogy nem ő... (pipázik, bóbiskol.) Ah, érzem az

álom hatalmába kerít s te rólad fogok álmodni Vil-mám. (elalszik, a pipa lassan kieszik kezéből s a földre esik, Virginia bejön.)

Virginia:

(félre) Már ismét alszik, ez türetlen! (reá néz, Józi lassan föl-emelkedik álmában s egy lépést tesz előre.) De mi ez?! ... oh tudom, álmodik, (hamisan) rajta csipem!

Józi:

Oh ne félj egyetlenem, Te érte-d élek csak, Te vagy egyetlen reményem.

Virginia:

(félre) Ilyen kedvesen, már régen beszélt hozzám igaz, hogy most is csak álmában, de kihallgatom, hátha titkot fedezek föl.

Józi:

Oh szólj! Ne rejtse el szivednek édes titkát s bocsáss meg, hogy ily soká nem fedeztem föl azt.

Virginia:

(elpirul, félre) Gyermekekre céloz.

Józi:

Sejtettem én azt már rég ...

Virginia:

Oh!

Józi:

... de nem mertem nyilatkozni, mert befontak, igen befontak s zsarnokság hatalma alatt kellett nyögnöm.

Virginia:
Szegény.

Józi:

A számalom könyvét látom édes, lilium tiszta arcodon, oh e szív, csak most ért meg igazán.

Virginia:

(szemlesütve áll, könnyeit törli.)

Józi:

De édes angyalom, amint egykor Róma lerázta zsarnokait, ugy én harcolni fogok érted, ha kell: életre-halálra.

Virginia:

(gyöngye hangon) És ez mind való, többé nem alszol délután?

Józi:

Oh, mily isteni hangot hallok, de amely egyuttal kétkedő, oh Eg! én bennem kétkedő ...

Virginia:

Nem, nem!

Józi:

S hogy délután aludni fogok-e? No igen, evel tartozom a réginek.

Virginia:

(félre) A régi rossz szokásnak.

Józi:

(kinyújtja karjait) Oh jer édesem karomba, mily régóta vágytam előtted kiönteni szívemet s igaz szerelemmel ölelni magamhoz. (átöleli)

feleletet: a magyar, persze, hogy magyar.

Jó, jó! Dehát erről az urak még eddig nem beszéltek. A „vezényszót” emlegették eddig, az ezredéktől feljebb azonban már vezényszó nincs. Vagy a „szolgálati nyelv” alatt minden az ország területén levő katonai parancsnokságnak és katonai intézetnek a szolgálati nyelvét értették? Lehet, de ezt tisztán és őszintén eddig még nem mondták meg. Pedig jó volna ezt is tisztába hozni, mert egy félreértés már érte az országot. Tudniillik az ujjoncjutalék emelésével. Azt eljuttatták és önök akkor rájöttek, hogy ez diadalnak kevés. Most is megeshetnék, hogy az Önök jelszavai után indulva, elfogadnák a magyar vezényszót és a magyar szolgálati nyelvet a magyarországi eredekekben, de az ezrednél magasabb parancsnokságok szolgálati nyelve maradna a német, abban a hiszemben, hogy ezt a magyar nemzet a régiben kívánja hagyni.

Milyen országos felháborodás követné megint ezt a diadalt is! Hogy kiabálnának, hogy lármázásának a magyar nyelv degradálásáról, mesterséges alárendeltségéről a némettel szemben. Pedig önök volnának a hibások, akik ismét nem mondták meg, hogy mit akarnak. Ezért állítom én, hogy az ellenzéki urak munkája csak amolyan felületes munka, mely nem komoly és keresztülvihető programot nyújt, hanem csak jelszavakat dobál a publikum között.

Pedig ezt a kérdést jól meg kell gondolni és annak programját úgy ki kell dolgozni, hogy tisztán katonai szempontból se lehessen az ellen kifogásokat emelni.

Mert ismétlem: a magyar nyelv behozatalának jogi akadályai nincs és csak az a kérdés manapság, hogy a haderő egységes szervezetébe oly módon legyen beil-

leszhető, hogy az sem az egységes vezérletet, sem az egységes vezényszót meg ne nehezítse, sőt a mostaninál nehezebbé se tegye.

De ehez nemcsak jelszavak, hanem a hadszervezet részletes ösmere, sőt talán egy előzetes kísérlet is szükséges volna, amely adatokat szolgáltatna a gyakorlati kivitelhez. Azt egy pillanatra sem szabad elfelejteni, hogy a haderő első sorban is az ország biztonságát szolgálja, az első követelmény a haderővel szemben tehát az, hogy az valósággal erő legyen; erő, amelyet annak ösmere jó barát és ellenség egyaránt és az erő rovására semmiféle más követelménynek érvényesülnie nem szabad.

Itt volna tehát az ideje, hogy e felett a kérdés felett most már, mint katonai szak-kérdés felett induljon meg a vita és a véderőtörvény revíziójáig összegyűjtsenek a szükséges tapasztalatok és az azokon épített szak-velemények.

Egy katona.

Az Apponyi beszéde.

— július 23.

Amire a magyar politikai világ napok óta feszült kíváncsisággal várakozott, tegnap végtére bekövetkezett. Apponyi beszélt és hatalmas beszédében amilyen határozottan szállt sikra a *nemzeti jogok mellett*, éppen olyan nyíltan és őszintén elítélte azokat a fegyvereket, amelyekkel ezekért a jogokért ma az ellenzék egyik része harcra.

Nagyszabású, fényes beszédében két igen fontos kijelentést olvasunk, az egyik az, hogyha a memorandumában foglalt katonai követelések az új véderőtörvényben nem lesznek benne: ellenzékét fog képezni; a másik, hogy a magyar vezényszót ő is követelni fogja, de a fokozatos haladás híve s ezért nem helyesli a küzdő ellenzék taktikáját.

Beszédét két részre lehet osztani; az elsőben a katonai kérdésekről, a másodikban a mai helyzettel és az obstrukcióval foglalkozik. Legelőbb kijelentette, hogy Khuen kormányát támogatja, mert folytatja Széll políti-

komázni?! Vagy ássunk a föld gyomrába s annak közepén égő pokol tüzénél főzzük meg ebédünk?! De talán jobb, ha a föld felületén arany palotában éljük le királyi életünk s ha jobban tetszik neked, nem bánom, ha Adám és Éváknak a „paradicsom”-ba bujdosunk s ott lépünk mindama tiltott almát, melyet Adám és Éva meghagyott. Azt hiszem azonban, a legjobb, ha esőkon kezdjük (megesőkolja.)

Virginia:

Ajkad esőkjának tüzet csak most érzem először, igazán.

Jósi:

Sajnos. De most kipótöljük drága egyetlenem (átöleli), mert hála az irtógalmas Istennek, távol van a sárkány, életem megrontója, a...

Virginia:

(eltaszítja magától, kiállt): Kicsoda?!

Jósi:

(fölbred, egy ideig kétségbeesetten törli a szemét, amint megismeri feleségét, visszatántorodik, karosszékebe zuhan, majd összeszedi magát, rövid gondolkodás után így szól feleségéhez:) Ah! be rosszat álmodtam kedves, kis feleségem!

káját s mert oly módot követ a kibontakozás keresésében, amit helyesnek talál. Amit a miniszterelnök az 1899: XXX. törvényekről mondott, az benne aggodalmat nem kelt, mert pártközi egyezkedés eredménye e törvény s így csak ily uton változtatható is meg. A miniszterelnök horvátországi kormányzását vette még védelmébe s azután tulajdonképpen tárgyára, a katonai kérdésekre tért át.

Itt első sorban azt bizonyította, hogy nem áll az ellenzéki szónokok felfogása, hogy eltért attól a nemzeti iránytól, amelyet 20 éven keresztül mint ellenzéki követett. Csak egy konkrét pont van, ami a régi és a mostani álláspontja között különbség. 1889-ben követelte az önkéntesek második szolgálati évének eltörlését s azt, hogy a magyar önkéntesek magyarul vizsgálhassanak. Idézi egyik jászberényi beszédét, amelyben kifejtette, hogy mi volt hitvallásának alapja mindenkor s ez ma is. Kijelentette akkor, hogy a nemzeti előhaladás terén, a nyugodalmas módszer híve, amely zajtalan működik, fokozatosan halad. — Elvárja, hogy ennek a politikának a követelését mindig követeljék tőle. Konkrét obligója nincsen katonai kérdésekben, csak ez az általános obligo. De akár van obligója, akár nincs, mindig igyekezni fog a nemzeti szellem terfoglalását előmozdítani a közös ügyekben.

Kifejti, hogy a létszámemelést indokoltnak tartotta, de nézte első sorban a pénzügyi terheket s fontolóvá tette, milyen nemzeti ellenértékek nyújtandók ezért. Így született meg memorandum a Szentiványi beszéde itt a Házban, amelyet teljesen magáénak vall. Ha a követelések bármelyikét elejtették a kormány részéről, akkor az új véderőtörvényt nem támogathatná. Konstatálja is mindjárt, hogy a honvédelmi miniszter nyilatkozata mindenben ki nem elégitte. Így nem tud megnyugodni a magyar tisztek visszahelyezésének azon lassúságában, amelyet a honvédelmi miniszter jelzett. Nem lehet itt az 1868-iki rendelettel kapcsolatban a do ut des-ről beszélni. Ez egy oly joga a nemzetnek, melyért az ellenértéket már teljesítette, lehetetlen tehát követelni, hogy újból fizessen érte. Nem szörzálhasogatás ez részéről, de látni akarja, hogy komoly irányban indul meg a tevékenység. A királyi kézirat arról is szól, hogy a magyar csapatokban a lehetőségig magyar tisztek legyenek, következetes eljárást akar tehát egyuttal látni, hogy a magyar csapatok magyar tisztekkel láttassanak el.

A katonai büntető perrendtartásra vonatkozó nyilatkozat sem elégit ki; aggodalommal hallotta, hogy a szolgálati (német) nyelv lesz a tárgyalási nyelv. Kéri a honvédelmi minisztert, hogy találjon módot, hogy legalább itt érvényesüljenek a magyar nyelv jogai. A magyar vezényszóval azt mondta, hogy a maga részéről ezt most nem tűzi napirendre, nem állítja fel feltételnek.

Bizonyította, hogy nem rezervált felségjog a vezényszó megállapítása, csak a nemzet joga megállapítani azokat a kivételeket, ahol politikai célszerűsége miatt az állam nyelvét nem akarja érvényesíteni. Nem törvénytelen a német vezényszó, különben rögtön követelné eltörlését. A korona részéről sem lehet törvényszerűségről beszélni, mert a parlament többsége eddig nem tette magáévá a magyar vezényszót. 67 óta csak sporadice adták a törvénynek az ellenzék által most adott magyarázatot, de megszüntetését, mint törvényszerűt nem követelték.

Ezért nem helyes most az első esetben az ultima rációval fellépni. Ennek igazoltságát el nem ismerheti. Mindnyájan óhajtjuk a magyar nyelv jogainak érvényesülését, oly követelmény ez, melynek előbb-utóbb teljesülni kell. A magyar nemzeti konszo-

lidáció egyik eszközét látja ebben, a *nemzeti konszolidáció pedig épp úgy az uralkodóház érdeke, mint a nemzeté*. A magyar vezényszó akadályát a koronában nem látja s meggyőződése, hogy amint egy többség kialakul, amely a magyar vezényszót követeli, a korona nem fog akadályt gördíteni. A nemzeti irányban való haladásról egy organikus képet alkotott magának s ez nem engedi, hogy mindenkiel összetűzzön. Semmiféle kérdés ad graecas calendas el nem tölödik, de nézi a visszahatást is, mely a pragmatika szankcióból folyik. Nem lehet őt osztrák-pártinak nevezni azért, mert mérlegeli az Ausztriával való összeköttetésünket is, de csak magyar szempontból.

Reasszumálta most az eddig mondotakat, amelyek abban csúszosodnak ki, hogy, ha a véderőtörvényben garanciákat nem kap követeléseit illetőleg, akkor eddigi módszere eszedől, egész új kérdés előtt áll, egész más módszert kell követnie. Ezután áttért beszédének második részére, melyben a mai helyzettel és az ellenzék küzdelmével foglalkozott.

Ezt Apponyi határozottan elítélte és reámutatott, hogy ezáltal az erőszakos harc által mennyit szenved Magyarország presztízse, politikai sulya gyengül, anyagi kára tetemes.

Nagyszabású beszédét azzal végzi, hogy nem látja a küzdelem várható eredményét s aláírja Mezőssy szavait, hogy: aki az abszolutizmustól fél, az gyáva, de az abszolutizmust elhárítani okossággal a haza érdekében nemcsak hazafiúi erény, de kötelesség is.

Apponyi — mint mondá — a magyar nemzet lelkiismeretére kívánt felhívásával hatni s ha van még a nemzet képviselőiben lelkiismeret, annak erre a megnyilatkozásra meg kell mozdulnia.

HIREK.

— **Véglegesítés.** Lapunk előző számában megírtuk, hogy a zemplén-megyei állatorvosi karban a m. kir. földművelésügyi miniszter kiket véglegesített az 1900. XVII. törv.-cikk alapján. Az előző számban felsoroltak neveit most utólag *Gaul Ottó* (N.-Mihály) és *Horgonyi József* (Varannó) neveivel egészítjük ki, kiket a miniszter szintén véglegesített.

— **Napidijasok öröme.** Azt hiszem, nem veszik zokon az olvasók, ha a kánikula álmosító sferájából visszavezetjük, ha csak gondolatban is, a hívős, idegedző és testerősítő télbe. ... Bizony-bizony nem volna rossz dolog a rákok tulajdonságával birni s ennek révén a meleg időszakban a tél hűsítő karjaiba, télen pedig az enyhe nyár balzsamos légkörébe lopózkodni. Vegyük fel tehát a rák eme tulajdonságát s utaljunk a gróf *Hadik Béla* főispán diszelnöksége alatt télen január 10-ikén tartott megye-bálra. A fényes megyebál tiszta jövedelme 500 koronát tett ki s ezen a *télben* létrejött summa, most ime nyáron: aapidijasok öröme szolgáló összeggé transformálódott. Ugyanis ez a tiszta jövedelem gróf *Hadik Béla* főispán diszelnöksége szerint a vármegye központjában és a szolgabírói hivataloknál alkalmazva levőapidijasok között szét fog osztatni. Bizonyinal örömeire fog szolgálni ez az értesítés, melyet illetékes helyről vettünk, s így jogosan és méltán irhattuk feléje ezt a címet:apidijasok öröme.

— **A kassai Rákóczi-kiállítás programja.** A Rákóczi-ereklye-kiállítás e hó 26-ikán nyílik meg s ezért lázas tevékenységgel folynak a szükséges előkészületek. A megnyitás napján reggeli 9 órakor a székesegyházban tartandó istentisztelet vezeti be az ünnepélyt, amelyen résztvesz Kassa sz. kir. város törvényhatósága s a meghívott vendégek. A mise végeztével gyülekezés a város udvarházának disztermében, ahol 10 órakor kezdetét veszi a díszgyűlés, amelyre külön

Virginia:

Édes férjem.

Jósi:

Igen, nevezd édes férjednek, e pillanattól az akarok neked lenni, elhantolom régi éneket; óh az a hitvány mult!

Virginia:

Egészen megváltoztatjuk.

Jósi:

Ah, ha tudnád mennyit szenvedtem érted kedvesem.

Virginia:

S én érted.

Jósi:

Az elhamvadt, hamis szerelem ronsain új, paradicsomi életet kezdünk.

Virginia:

Oh, mily szép lesz!

Jósi:

Szép, nagyszerű, remek, ideális, isteni.

Virginia:

Igen.

Jósi:

Mondd, hogyan kezdjük meg édesem? Csináljunk várat, meséset, nagyot, tornyai az eget ériék s mi annak csúcására járjunk az angyalokkal

meghívót kaptak: gróf Zichy Jenő, gróf Apponyi Albert, gróf Csáky Gyula, gróf Károlyi Sándor, dr. Bubics Zsigmond, dr. Berzevicsy Albert, dr. Takács Menyhért, Beöthy Akos, Kassa képviselője, a kassai káptalan, továbbá Abauj-Torna, Zemplén-, Borsod-, Gömör-, Sáros-, Szatmár-, Szepes- és Ung-vármegyék fő- és alispánjai. A közgyűlésen Kozora Vince városi főjegyző II. Rákóczi Ferenc dicső emlékeztetést és ennek jelentőségét méltatja. A beszéd végzetével kimondja a díszgyűlés, hogy Thaly Kálmánt, mint a Rákóczi-kor kiváló történetészét és gróf Zichy Jenőt, az ereklye-kiállítás lelkes főmunkását, a város díszpolgárává megválasztja. Végül, miután a közgyűlés máris hozott határozatot Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására, ezáltal eme határozat meg fog újítottatni. A díszgyűlés után a bizottsági tagok, valamint a meghívott előkelőségek a kiállítás színhelyére vonulnak, ahol kezdetét veszi a tulajdonképeni megnyitási ünnepélyesség. A kiállításra városunkból is nagyon sokan készülnek, hogy Sátoraljaujhely város polgársága is ki vegye méltó részét az ünnepségből, mely megéje egy nagy szülőföldnek nevével függ össze.

— **Eső.** A tegnapi esti pokoli forróság után, amikor 39 fokra szökött fel a hőmérő higánya, kimerülve és elbágyadtan a szaharai hőségtől, mint megváltó elemre gondoltak az emberek az esőre. De csak gondoltak, mert a legvérmesebb reményű Falbista sem merete volna hinni, hogy ezt a hosszú életűnek jószolt perzselő szárazságot egy éjszaka lepergése alatt enyhé, majdnem tavaszi idő fogja felváltani. És ez a csoda megese. Tegnapelőtt délután sötét fekete fellegek lepték el az égboltozatos s csakhamar megeredtek az ég áldástó esatornáit. Azóta üde, friss levegő és jóleső nyhe szellő verdesi areunkat. Tegnap délután ismét egy kis rövid ideig tartó jótékony eső üdítette fel a kánikulai melegtől elgyötört szegény városi népet.

— **Hangverseny és bál Erdőbényen.** E cím alatt multi számunkban megírtuk, hogy augusztus 1-én *Werner Sárka* cimbalom-művész, *Kállay Jolán* ének-művész, *Willányi Andor* és *Gombos Bertalan* közreműködésével az erdőbényei fűrdőben az Anna-bált megelőzőleg hangverseny lesz. Mint értesülünk a hangverseny műsora egy számmal bővílni fog. Ugyanis a műsor egyik számában *Németh Pál* hírlapíró, lapunk beloldozótársa „Dalok egy bakfi lányhoz” címmel könnyed, humoros költeményeket fog felolvasni.

— **Hírek a sátoraljaujhelyi vidéki vadász-társaságról.** A sátoraljaujhelyi vidéki vadász-társaság kibérelt Erdőbénye község vadászati jogát és f. hó 19-én új tagul felvette *Thuránszky László*, *Szepessy Kálmán* és *Kovács Endre* urakat. A vadász-társaság legutóbb f. hó 19-én a csarnahói határban tartott vaddisznó vadászatot, mely azonban sikertelen maradt.

— **Távbeszélő Szerencsen.** Szerencséről írja tudósítónk: Rohamosan fejlődő községünk ismét egy lépéssel haladt előre azáltal, hogy a községet távbeszélő állomásokkal látják el. Ez ügyben f. hó 22-én volt a közigazg. bejárás, melyen a vonalak felállítását kijelölték, úgy hogy az építés pár nap múlva megkezdhető s a távbeszélő-állomások augusztus hó folyamán már átadatnak a közforgalomnak.

— **Mi történt az éjjel?** Mikor a villanylámpák százait eloltják és a felhőborította égen elötünik az aranyos fényű hold és sugarával bevilágítja a mi városkánk minden utcáját — mily regényes, milyen kellemes az. Igy morfondírozhatott magában J. B. ifjú barátunk is, amikor az elmúlt éjjel hangulatos kedvében, kissé mámoros fővel ballagott végig az utcán. Amint ékként eltűnődve, agyában ábrándos gondolatokkal foglalkozik — észrevétlenül egy kávéház elé ér,

ahol éppen akkor veszi kezébe vonóját a mi Károly primásunk. A következő pillanatban egy mélabús nótának fűlbemászó hangjai rezgettették meg a fiatal ember érzékeny szívének húrjait. Egyszerre, mintegy villanyütésre, egy merész gondolat fut végig a szerelmes ifjú agyán. Siet, fut, feltartóztatlanul, míg csak meg nem áll egy másik kávéház előtt, ahol — vendég hiányában — álomba merülve találta az egész bandát. Föllármázta a fekete képű gyerekeket és elindult velök annak a bizonyos utcának bizonyos háza elé. A hold hol kibújt, hol a felhő mögé rejtőzött, ami a helyzetet még érdekesebbé tette. A következő percben elhaló hangon szól a nóta: „Miért is van szerelem a világon? . . .” Elérzékenyülve hallgatta a szerelmes ifjú az édes-bús nótát. Egyszer csak, mintha derült égből villám csapna le, egy öblös férfi hang üti meg fülét: „Ha nem akar az úr rosszul járni, kotródjon el innen” szól stentori hangon egy úr. A váratlan fogadtatásra a cigányok ab-bahagyták a nótát s valamennyien a kérdőjellel változott fiatal emberre vetették tekintetüket. Alig nézett körül ifjú szerelmesünk, egy pillanat alatt fejét rokja gallérjába húzva úgy eltűnt a cigányokkal, mint a kámfor. Szegény feje eltévesztette a házat. Nem az „Ó” ablaka alatt húzatta az éjjeli zenét, hanem a harmadik szomszédban, ahol egy öreg urnak szerzett vele — önkéntelenül — bosszúságot és egy álmatlan éjszakát. Akik az ifjú szerelmezt ösmerik, azt mondják, hogy azóta lehült a szerelme.

— **Rákóczi-ereklye-kiállítás Kassán.** Julius hó 26-ától szeptember hó 20-áig 33% kedvezményes vasuti igazolványok kaphatók Kassán *Quirfeld Jánosnál* (Fő-utca 51. szám), a máv. összes menetjegyjárójában és itt helyben is a „Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár”-nál.

— **Nyári táncmultság a Hatfán.** Ladmóc és vidékének értelmisége a Sátoraljaujhelyben felállítandó Kosuth-szobor-alap javára folyó évi júl. hó 26-án, a szálláskei határban fekvő „Hatfa”-fűrdőhelyen batyus nyári táncmultságot rendez. Kezdeté délután 3 órákor. Kedvezőtlen idő esetén egy tágas táncterem áll a közönség rendelkezésére. Belépő-díj: személynként 2 korona, családonként 4 kor. Felülfizetések a hazafias cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kitérő italokról a rendezőség gondoskodik.

— **Milyen időnk lesz?** Falb a hónap második felére a következő időt jósolja: Számos zivatar várható; az azokat kísérő esőzések azonban jelentéktelenek. 24-ikétől kezdődőleg, mely I-ső rendű kritikák nap, a lecsapodások szaporodnak és ez időtől meglehetősen magas maximumot érnek el. A hőmérséklet a kritikus napon jóval a rendszeren felül áll. E napon sok zivatar lesz.

— **A tisztviselők fogyasztási szövete** részére a befizetések már csak augusztus és szeptember első vasárnapján, d. u. 3-5 óra közt teljesíthetők Rosznáky Gyula postafőnök urnál.

— **Rosz eselések.** Ha valaki, mi ujhelyiek beszélhetünk eseléd-mizériákról. A mi eselédünk — csekély kivétellel — rossz magaviseletűek, renyhék, dologkerülők és egyéb rossz oldaluk mellett nem csekély hibájuk, hogy igen követelők is. Mivel aránylag kevesen vannak, szolgálati bérüket kényök-kedvök szerint felszólják, mert jól tudják, hogy eselédre szükség van. Ez az évek óta tartó eseléd-hiány könnyíti meg a eseléd helyzetét és ad nagy gondot jobb sorsra érdemes háziasszonyainknak. Cselédünk sok helyütt máris annyit engednek meg maguknak, amennyit nem csak a szolgálatadók tűrni nem tartoznak, de a hatóságnak is kötelessége közbelépni, hogy a jelenlegi türelmetlen állapotok terti ne hódítsanak és el ne fajuljanak. A legutóbbi

időben ugyanis napirenden van, hogy az őrszolgálatot teljesítő rendőrök az utcáról eselédet kísérnek a rendőrkapitányság zárkájába, akik egyéb foglalkozás híján az utcán esavargának és a kapualjakban ácsorognak. Ezeknek az éjjeli lepkéknek azután egész csapata hűsöl néhány napig a zárkában. Elzárási büntetésük után szolgálati helyükre visszavezetik ugyan, de ha másod ízben is esavargáson érik, mint rossz, erkölestelen előéletű eselédet illetőségi községeikbe toloncolják. Ilyen radikális eszközökkel lehet csak véget vetni a eseléd határt nem ismerő túlkapásainak. A rendőrkapitányságnak ezekkel a rossz eseléddekkel szemben legújabbán folytatott szigorú eljárását — mely mindenestre türelmetlenebb helyzetet teremt szolgálatadó és eseléd között — csak helyeselni tudjuk.

— **Dunky fivérek es. és kir. udvari fényképezék helybeli műtermékben** f. hó 25-én (szombaton) és 26-án (vasárnap) d. e. 9-től 12-ig; és d. u. 2-5-ig fognak felvételeket eszközölni.

— **Nevelőnek ajánlkozok** szerény feltételek mellett előkelő családba, helyben vagy vidékre egy nyolc gimn. osztályt végzett intelligens ifjú. — Cim a kiadóhivatalban.

— **Betűzési kísérlet.** Folyó hó 11-én éjjel két Kazinczy-utcai házban jártak ismeretlen emberek. Hogy nem a legjobb szándék vezérelte őket, mutatja az egyik lakás konyhaajtájának kifizetése és egy másik ajtónak alkulesal való megnyitása. Az első helyen a konyhában alvó férfi-eseléd lett a észre figyelmes. Mikor álmából felriadt s az ajtó felé tartott, az ismeretlen kísérletező akkora elmenekült. A másik helyen, ahol alkules segélyével akartak bejutni, az udvaron alvó kutya riasztotta el a tolvajokat s így kénytelenek voltak egyelőre a kísérletezéssel megelégedni.

IRODALOM.

Egyedül.

Egyedül imbolygok utcákon, tereken: Lassaeskan bolyongok, lánc van a szívemen, Szerelmemnek lánc.

Egyedül. . . De mégsem. Sétálgatunk ketten: Én és képzeletben a szívem, szerelmem: Aranyhaju lányka.

Aranyhaju lányka! Vidító tündérem! Velem vagy boldogság édes tengerében, S viharzó veszélyben. Viharzó veszélyben, mindenhol vagy vélem S én viszont az Eget leborulva kérem: Szerelmed kísérjen.

(Budapest.)

Bródy Márton.

— **Az „Adalékok Zemplén vármegye Történetéhez”** c. havi folyóiratunknak 1903. évi, egyszersmind a IX. évfolyamnak *Juliusi* füzeté a következő, érdekes tartalommal jelent meg: 1. II. Rákóczi Ferenc fejedelem emlékünnep. (Kivonat a „Zemplén”-ből.) — 2. Emlékbeszéd. Irta: *Kossuth János* dr. — 3. II. Rákóczi Ferenc születése napján. Oda. Néh. *Boruth* Elemértől. — 4. Emlékbeszéd. Irta: *Matolai Etele*. — 5. Alkalmi vers. Irta: *Bajusz József* id. 6. A bibérez homoka. (Egy régészeti séta.) III. Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 7. Zemplén-vármegye történeti földrajza (LV.) *Kis-és Nagy-Báti*. Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 8. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (87. folyt.) Latinból: *Matolai Etele*. — 9. Történeti jegyzetek Zemplén vármegyéről. (87. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 10. Szirmay András naplója. (80. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 11. Zemplén a „Corpus Juris”-ban (VII.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 12. Levelesláda. Anjoukori örökvalás levelek. (XX.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 13. A tokaji chirurgusok és b. kereszturi szabók pecsétnyomói. — 14. Irodalom. Sátoralja-Ujhely Története. — 15. Nagy Képes Világtörténet — 16.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem szakácsának fizetése. 17. A szerkesztő postája. A havonként 2 iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzet) csak 6 K. *Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagság története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknél külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.* — Az előző évfolyamokhoz díszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ezeknek az ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel: 1 kor. 90 fillér. —

A **Vasárnapi Ujság** június 19-iki száma 37 képpel s a következő tartalommal jelent meg: **»Kállay Benjaminek»** (arc képpel és képekkel.) — **»Apró jellemvonások Kállayról.»** Szokolay Kornéltól. — **»Szent Péter templomában»** (képekkel.) — **»Regénytár: »A tudós családja.»** Spanyol regény. Irta Armando Palacio Valdés (képekkel.) — **»Vizen és szárazon.»** Stockton R. F. elbeszélései (képekkel.) — **»A halott-halász.»** Elbeszélés. Irta ifj. Korányi Frigyes. — **»Költevények: »Még kérdezem a liliumot.»** **»Letépted éltém ifju boldogságát. . . »Madách Aladártól.** — **»Próbamenet motoros vasuti kocsiakkal»** (képekkel.) — **»A francia köztársaság elnöke Londonban»** (képekkel.) — **»Aratáskor»** (képekkel.) — **»A pápa jelöltek»** (8 arc képpel.) — **»1901. július 16—1903. július 16.»** Emlékezés a bosnyák vasutak megnyitására. Zerkovitz Emiltől (képekkel.) — **»Kállay halála és temetése»** (képekkel.) — **»Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.** A **»Vasárnapi Ujság»** előfizetési ára negyedévre négy kor., **»Politikai Ujdonságok»**-kal és **»Világkróniká»**-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a **»Képes Néplap»** a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

* **Vetőmagvak.** (*Mauthner* Ödön tudósítása.) A jelenlegi időszakban a magforgalom újszólva szünetel, sőt *biborherét* is, mely magféle hivatva volna a piacot némileg felélénkíteni: alig keresnek. A kínálat után itélve, mint ezt már mult heti tudósításunkban is közöltük, a bibor heremag termés jobb mint hitték és valószerű, hogy ezen körülmény nyomoztatólag hat a vásárlási kedvre, annál is inkább mert a termelők árkövetelése sokkal nagyobb, mint a mult év ugyanezen időszakában és a külföldi hírekből még nem lehet tiszta képet alkotni. *Muharmag* iránt igen nagy az érdeklődés, de jó csiraképeségű árukból már csak csekély készlet van. *Tarló-répmag.* Bajorországból jelentik, hogy az ideai magtermés a tavalyihoz hasonlítva, csak félszeres lesz. A június utolsó két hetében beállott hőség és szárazság nagy kárt okozott, miáltal az ideai termés árjegyzései magasak lesznek. Némileg keresnek már *ősziborsót* és *őszibükkönyt*, valamint *csillagfűrtöt*, *spergulát*, *pohánkát* és *mustármagot* is. A *löhre* vetések állásáról még mindig kedvező hírek érkeznek. — *Jegyzések nyersáruért 50 kilónként Bpsten:* Vöröshere: 70—72 kor. Lucerna 55—60 kor. Muharmag 11 kor.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

T. A. Tolcsva. Versedet e számra soroztam. Ha bejössz okvetlen keress fel. Szorgalmazhatnád Andor Gyulát meg Dénes Tibort, hogy küldjenek ők is valamit.

K. D. Eperjes. Míhelyt hely jut: jönni fognak.

Nem közölhető: Jázmin verse. Th. D. Ungvár. Köszönjük. Szombatira soroztuk be.

Kiadótulajdonos: **Éhlert Gyula.**

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban,
Tokban a mi van, hasztalan dib, dáb;
Attól ugyan nem döglik, se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott, a ki készít, százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

Hirdetések
jutányos áron felvé-
tetnek
a kiadóhivatalban.

Mindenféle bel- és külföldi
friss töltésű ásvány- és
gyógyvizek, valamint for-
rás termékek kaphatók:

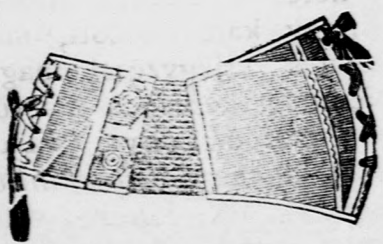
HAZAI H.

Ásványviz kereskedésében (kis piacz)

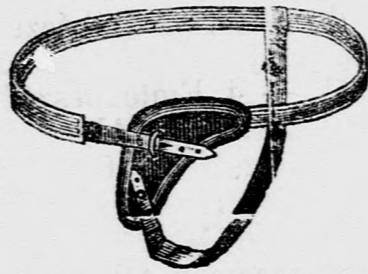
Tanuló

felvétetik
a „Zemplén” könyv-
nyomdájában.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

forduljanak hozzám
teljes bizalommal.

30 évi tapasztalatom, melyet a külföld legnagyobb Orthopaediai és kötszer műhelyeiben szereztem, biztosítékot nyújt szakképességemről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítek. — Készítek kaskót, műfüzőt, egyenes tartót, púpkötőt, mülábat, kezeket stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási eszköz és orvosi műszerekben, irigátor, ágy tál, éjjeli closet, Bidet, tej sterilizáló készülék Prof. Soxhlet szerint, valamint minden Gummi áru.

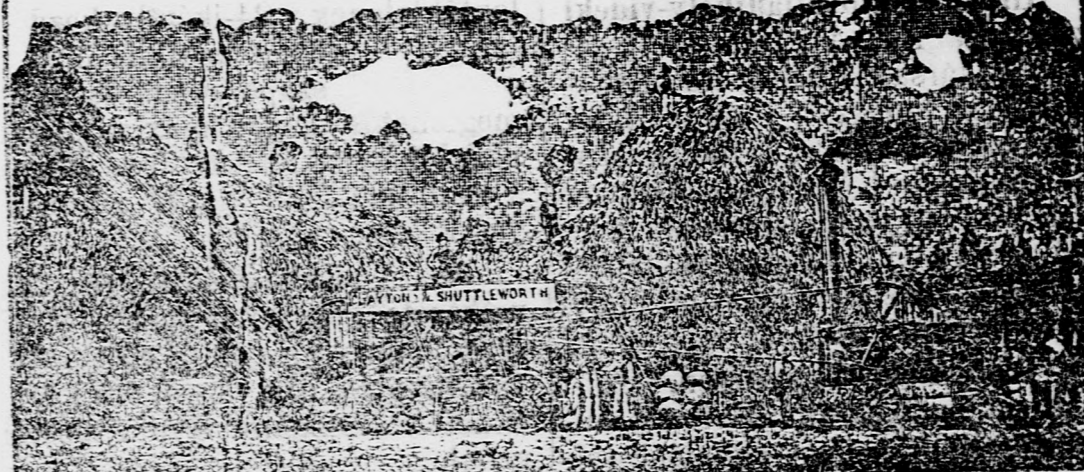
Valódi francia különlegességek discretio mellett.

Keztyük saját gyártmány, mérték szerint is.

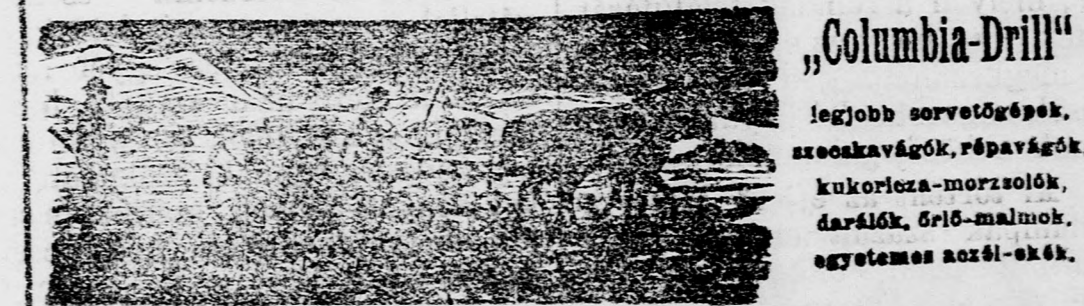
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztyűs és műkötszerész
Kassa, főutca 91. szám.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

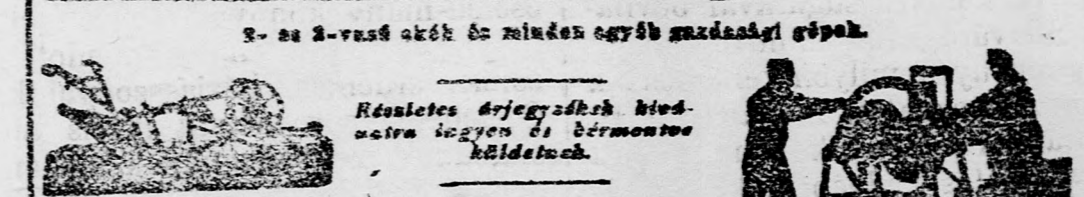

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, léher-cséplők, tisztító-rosták, kunkalyosók, kaszálok és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2 1/2 óra 12 óráig, szalmakaszalók, kukorica-morzsolók, daráló, gró-malmok, egyetemes asztal-ekék.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, gró-malmok, egyetemes asztal-ekék.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.